

AUREL DRAGOMIR

N-AM NIMIC DE ASCUNS
Sibiu, Decembrie 1989

Seria
DECEMBRIE 1989

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DRAGOMIR, AUREL

N-am nimic de ascuns : Sibiu, decembrie 1989 / Aurel Dragomir ; pref. de dr. Mihai Turcu ; notă asupra ediției de dr. Adrian Boda. - Cluj-Napoca : Argonaut, 2024

ISBN 978-606-085-193-6

I. Turcu, Mihai (pref.)

II. Boda, Adrian (ed.)

94

Coperta: Fotografii de Nicu Cherciu

Corectură: Iulia Pop

Tehnoredactare: Ioachim Gherman

© Autorul & Argonaut

Editura Argonaut

Str. Ciucaș, nr. 5/15

Cluj-Napoca

Tel. 0730.015.485

e-mail: edituraargonaut@yahoo.com

www.editura-argonaut.ro

Editura Argonaut este acreditată CNCSIS/CNCS din anul 2002

AUREL DRAGOMIR

N-AM NIMIC DE ASCUNS

Sibiu, Decembrie 1989

**Editura Argonaut
Cluj-Napoca, 2024**

Soției și fiicelor mele

CUPRINS

Notă asupra ediției	9
Prefață	15
În loc de Cuvânt înainte.....	19
1. Cine eram eu până în decembrie 1989	21
2. Cine am devenit după Decembrie 1989.....	27
3. Nicu Ceaușescu, așa cum l-am cunoscut eu	32
4. Relațiile cu cei de la Ministerul de Interne	43
5. Declanșarea și desfășurarea evenimentelor în Sibiu.....	47
5.1. Informațiile de care dispuneam în decembrie 1989	48
5.2. Activitățile din perioada premergătoare zilei de 17 decembrie 1989	49
5.3. Controversata teleconferință din 17 decembrie 1989. Primirea indicativului „Radu cel Frumos”	59
5.4. Liniștea aparentă din zilele de 18-20 decembrie.....	72
5.5. Teleconferința din 20 decembrie și mitingurile din 21 decembrie	78
5.6. Mulțimea iese în stradă	83
5.7. Teleconferința din 21 decembrie. Începe asediul asupra Inspectoratului.....	88
5.8. 21 Decembrie văzut de alți martori.....	94
5.9. Momente dramatice – 22 decembrie	108
5.10. Ziua de 22 decembrie văzută de alți martori.....	119
5.11. Răspuns la unele reproșuri pentru 22 decembrie	130
5.12. Noaptea cea mai neagră și cea mai lungă – 22/23 decembrie	144

5.13. Hărțuirea de după 22 decembrie	146
6. Cu cine ne-am luptat?	158
7. Diversiunea de la Sibiu	177
8. Implicați și în activități administrative	198
9. Dragomir după ianuarie 1990 - pe un obraz sărutat, pe celălalt scuipat	208
10. Martorul Dragomir și procesele de la Sibiu	223
11. Unele particularități în desfășurarea evenimentelor de la Sibiu	244
12. Și eu l-am cunoscut pe generalul Milea.....	250
13. Generalul Gușă pe patul de moarte.....	257
14. Confesiuni libere la publicare	263
15. În loc de încheiere	303
Anexe	305
Fotografii.....	333
Stenograma audierii locotenent-colonelului Aurel Dragomir în fața Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989.....	367
Hărți din „Jurnalul acțiunilor desfășurate de școală în perioada Revoluției din Decembrie 1989”	523

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

În contextul evenimentelor petrecute în decembrie 1989 în România, revoluția sibiană reprezintă un episod controversat, încă departe de a fi elucidat. În mod cert, Sibiuul este orașul în care diversiunea teroristă s-a manifestat la câteva minute după părăsirea sediului Comitetului Central de către cuplul Ceaușescu, în 22 decembrie 1989. Focul diversionist al unor trăgători neidentificați a declanșat o succesiune de evenimente soldate cu uciderea, rănirea și reținerea a sute de persoane în împrejurări tragice. Cu toate că au trecut 35 de ani de la întâmplările de atunci, încă nu s-a clarificat proveniența luptătorilor sosiți din seara zilei de 20 decembrie la Sibiu și care au declanșat sângeroasele evenimente. La fel de controversat este și episodul reținerii cadrelor Ministerului de Interne și a civililor suspectați de terorism în sala de sport și apoi în bazinul Școlii Militare de Ofițeri Activi „Nicolae Bălcescu” - U(nitatea) M(ilitară) 01512. Anchetele organelor abilitate în cercetarea evenimentelor din Sibiu au fost minuțioase, întocmindu-se 234 de volume, în urma cărora au fost deferiți instanțelor de judecată comandantul școlii militare, locotenent-colonelul Aurel Dragomir, maiorul Gheorghe Moise, căpitanul Francisc Tobă și civilul Nicolae Coșconea.

Rolul locotenent-colonelului Dragomir în desfășurarea evenimentelor a preocupat atât procuratura militară, cât și pe istorici și jurnaliști. Considerat principalul vinovat pentru deznodământul sângeros al revoltei sibiene, fostul comandant a fost scos de sub urmărire penală în anul 2010, după 286 de termene de judecată în care s-a apărat singur, fiind apreciat de instanțe drept nevinovat. Cu toate acestea, în spațiul public, Aurel Dragomir continuă să fie perceput ca responsabil pentru deznodământul evenimentelor din decembrie 1989 în orașul de pe Cibin. Tocmai din acest motiv, considerăm că publicarea mărturiei sale constituie un pas important înspre elucidarea desfășurării revoltei sibiene. Nu trebuie omis faptul că, în anii ce au urmat, imaginea sa a avut un parcurs oscilant, imediat după evenimente fiind portretizat în presa

locală drept „salvator”, pentru ca în decurs de câțiva ani să devină „călăul” Sibiului. Această metamorfoză se suprapune debutului procesului în care fostul comandant al școlii militare din Sibiu era acuzat de instigare la omor, distrugere calificată, neglijență în serviciu și tratamente neomenoase. În pofida acuzațiilor grave ce i s-au adus, justiția nu a putut dovedi relația de cauzalitate dintre ordinele date în acele zile de către comandant și uciderea sau rănirea victimelor evenimentelor din Sibiu. Paginile acestui volum vor dezvălui cititorului versiunea celui care a fost în mijlocul evenimentelor din Sibiu în decembrie 1989.

Parcursul manuscrisului spre publicare a fost lung și marcat de o serie de eșecuri. Elaborată în primii ani ai deceniului postdecembrist, o primă variantă a acestuia a ajuns la Editura Militară, care a avizat, inițial, publicarea sa sub titlul *N-am nimic de ascuns. Sibiu, Decembrie 1989*, în anul 1996. Ulterior, editura s-a răzgândit și finanțarea pentru cartea colonelului Dragomir a fost retrasă. Perseverent în intenția de a-și face cunoscută versiunea asupra evenimentelor, autorul a trimis manuscrisul și altor edituri, precum Tribuna Sibiului și Dosarele Istoriei, fiind refuzat de ambele. O ultimă tentativă în acest sens a fost făcută în anul 2004, autorul apelând de această dată la Editura Constant din Sibiu. După corectura și standardizarea specifică, părea că de această dată volumul va vedea lumina tiparului sub un alt titlu: *Oglinzi paralele. Decembrie 1989*. Cu toate acestea, nu s-a ajuns la publicarea efectivă a lucrării, deși au fost tipărite câteva exemplare pentru autor.

Acesta a fost stadiul în care manuscrisul colonelului Aurel Dragomir a fost preluat în noiembrie 2023. Parcurgându-l, ne-am pus câteva întrebări legate de motivele care au stat în spatele refuzurilor repetate ale numeroaselor edituri care au părut interesate de conținutul acestuia. Să fi fost oare o povară financiară prea mare publicarea acestui manuscris? Ori persoana colonelului Dragomir era prea controversată la acel moment, acesta urmând a fi pus sub acuzare în procesele revoluției sibiene... Oricare ar fi fost justificarea, credem că apariția mărturiei sale ar fi adus profit chiar și prin publicitatea negativă care ar fi înconjurat-o și care suntem convingeți că se va face simțită la momentul în care cartea va ajunge pe rafturile librăriilor. Cu toate că manuscrisul a fost preluat sub titlul *Oglinzi paralele. Decembrie 1989*, așa cum fusese pregătit pentru tipar la Editura Constant, am considerat că titlul inițial era mult mai potrivit pentru a ilustra conținutul volumului. Așadar, am optat

pentru revenirea la titlul *N-am nimic de ascuns. Sibiu, Decembrie 1989*, fapt sugerat autorului, care a acceptat modificarea fără rezerve.

Pentru a clarifica aspectele referitoare la conținutul manuscrisului și la intervenția noastră asupra sa, din punct de vedere editorial, sunt necesare câteva precizări. În pofida faptului că trecuse deja printr-o serie de corecturi în vederea publicării, manuscrisul nu era uniformizat. O particularitate a textului colonelului Dragomir este lipsa aparatului critic. În mod cert, intenția sa la momentul întocmirii textului nu a fost de a redacta o lucrare care să respecte rigorile academice, ci de a consemna într-o manieră cât mai originală experiența pe care o trăise. Credem că nu greșim când afirmăm că întocmirea manuscrisului *N-am nimic de ascuns. Sibiu, Decembrie 1989* a constituit și un prilej de defulare a autorului în contextul în care percepția sa în spațiul public se transforma din „salvatorul” în „călăul” Sibiului.

Explicațiile și completările pe care autorul a crezut de cuviință să le insereze se regăseau pe parcursul paginilor manuscrisului atât între paranteze rotunde, cât și între paranteze drepte. O primă uniformizare a vizat tocmai aceste completări, ele fiind marcate între paranteze drepte și însoțite de prescurtarea **n.n.** – „nota noastră”. Într-o manieră similară s-a procedat și în ceea ce privește caracterele îngroșate, întâlnite frecvent în locurile în care autorul a dorit să sublinieze diferite date, ore, nume sau evenimente. Ele se regăsesc în text exact în maniera în care fuseseră inserate în manuscrisul original, însă însoțite de explicația „sublinierea noastră” - **s.n.**, între paranteze drepte. În afară de cele menționate mai sus, în procesul de editare nu s-a intervenit asupra conținutului textului decât acolo unde erau erori de tehnoredactare, iar acestea nu au fost multe. Singurele modificări se regăsesc la anexe. Față de forma inițială de concepție a anexelor, am considerat că acestea ar putea fi mai complexe, mai ales prin prisma bogatului material documentar și fotografic oferit. Astfel, pe lângă hărțile preluate de colonelul Dragomir din lucrarea *Armata română în Revoluția din decembrie 1989*, au fost adăugate și o serie de hărți provenite din *Jurnalul acțiunilor desfășurate de școală în perioada Revoluției din decembrie 1989*, vol. II: *Documente*.

Anexa inițială a manuscrisului a fost completată prin două noi subcategorii, prima reunind o mică parte din materialul fotografic pus la dispoziție de către autor. Am considerat important ca volumul să conțină fotografiile care să portretizeze activitatea colonelului Dragomir, dar mai

ales prezența sa în cadrul Școlii Militare de Ofițeri Activi „Nicolae Bălcescu”. Organizarea acestei subcategorii a anexei ne aparține în totalitate, scopul său fiind de a ilustra o parte din activitățile reprezentative ale autorului atât din etapa când s-a aflat în funcția de aghiotant al Ministrului Apărării Naționale (vizite de protocol), cât mai ales din postura de comandant al Școlii Militare de Ofițeri Activi „Nicolae Bălcescu”.

A doua completare a anexei este reprezentată de reproducerea în facsimil a declarației colonelului Dragomir în fața Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989, condusă de senatorul Valentin Gabrielescu. Am considerat importantă includerea acestei stenograme datorită faptului că audierea sa a avut loc în data de 8 martie 1994, așadar în perioada imediat următoare celei în care acesta își elaborase manuscrisul. Prin adăugarea sa la manuscrisul inițial, am dorit să punem la dispoziția cititorului și o a doua perspectivă de raportare la evenimente. Astfel, dacă în paginile manuscrisului autorul a avut libertatea de a-și elabora narațiunea după bunul plac, în fața comisiei de anchetă a evenimentelor din 1989, colonelul Dragomir nu a mai beneficiat de acest avantaj, fiind chestionat încrucișat cu privire la aceleași evenimente pe care le descriesese în manuscris. Considerăm că includerea acestei depoziții consistente reprezintă mai mult decât o completare, ea oferind o viziune în oglindă - referire la unul din titlurile alese pentru manuscris - a aceluiași eveniment, însă rememorate în două contexte diferite.

În încheiere, am dori să precizăm faptul că publicarea acestui volum nu are ca scop disculparea sau plasarea colonelului Dragomir într-o ipostază pozitivă în raport cu deznodământul revoluției sibiene. De altfel, nici nu credem că Domnia Sa are nevoie de acest lucru din partea noastră, din moment ce justiția l-a absolvit de orice vină, fiind singurul inculpat scos de sub urmărire penală înainte de începerea cercetării judecătorești, rechizitoriul fiind anulat. Un alt aspect important este faptul că de-a lungul celor 286 de termene - 35 pe fond penal și 251 pe fond civil - colonelul Dragomir s-a apărat singur, fără a face apel la avocați. Mai mult, experiența sa din timpul proceselor a fost consemnată în cadrul unei lucrări menite să completeze cele prezentate în mărturia sa despre evenimentele din decembrie 1989. Intitulată „Declarație - cronică procesuală (continuare la declarația *N-am nimic de ascuns*)”, aceasta conține 1560 de pagini în care inculpatul Aurel Dragomir prezintă experiența sa de-a lungul proceselor din dosarul revoluției sibiene.

Așadar, apariția prezentului volum nu constituie decât un prim pas în elucidarea evenimentelor petrecute în Sibiu în decembrie 1989. Ne propunem ca în perioada următoare, mărturia comandantului garnizoanei militare Sibiu să fie completată și prin apariția depoziției inculpatului Dragomir, pentru ca publicul să aibă acces la o perspectivă cât mai amplă asupra unui capitol controversat încă al celui mai important eveniment din istoria recentă a României, Revoluția din decembrie 1989.

Dr. Adrian Boda

